

פס. הכרח המחוקק צריך להיות רק בא"י, הכל צריך לבוא מהארץ.
אם התקנה יקבעו פה - ישנה המחזה של ועידת א"י בורשו.
סולין - איך להגיע לחוגים חדשים? בוועידה הקודמת היו
רשימות של מפלגות, וזה הביא לידי סכסוכים. עכשיו צריכים לבחור
בדרך חדשה. העבודה צריכה להנהל ע"י משלחת אר"ת, היא תארגן
החוגים, בכל עיר ניסד ע"י המשלחת ועד זמני, ולא ע"י באי כוח
המפלגות, הועדים האלה עורכים אכסות כלליות, אחרי כך מתחילה
אקציה לרכיזה חברים. מאספים את החברים הרשומים והם בוחרים
באורגנים הוקיים שלהם. על יסוד זה קיים עכשיו בביאליסטוק ועד
של קפאי. בביאליסטוק יצאה האיניציאטיבה ליסוד הועד לא מהמפלגות
אלא מהסטודנטים.

נפגשהי סיד אחרי זה עם פרסטר - חבר המרכז של הסטודנטים.

ה' חשרי
19 ספטמבר
יום ד'

ב-11/2 ישיבה עם ב"כ המרכז של פוע"צ שמאל - זרבל
ובוקסבוים. מסתיי להם בקיצור על רעיון הקונגרס והועידות הארציות
ושאלתי מה דעתם ועמדתם בשאלת הארגון, המשתתפים, יסוד הבחירה, סדר
היום, חכנית הפעולה של הקונגרס והארגון שיוקם על ידו.
הראשון דבר זרבל. הוא מהנגד למסגרת הרחבה של הקונגרס
הנובעת מתוך התעודות הקונסטרקטיביות שאנו מציגים לנו בארץ - הם

רוצים רק בקונגרס של פועלים, ופועלים אי אפשר לאסוף אמצעים
הגונים. בנין הארץ אינו אפשרי ע"י אמצעי הפועלים. לא כל הפועלים
אמנם ילכו - הבונד והייבסקציה לא ישתתפו, והאגודות המקצועיות
הקומדות חתה השפעתן לא ישתתפו (אגב ספר לי שהבונד אינו מרשה יסוד
אגודה מקצועית במקום חדש אם הוא חושש שלמפלגה אחרת חתיה בו השפעה,
ופוע"צ עומדים עכשיו לפלג את הארגון המקצועי וייסדו צנטרלה
מיוחדת, כך עושים גם הקומוניסטים ואפילו פפס. בפפס יש עכשיו
סכסוך בין המרכז ואחד החברים יאורובסקי העומד בראש העיריה בפולין).
הוא מציע שתהיינה בחירות לקונגרס רק בתוך האגודות המקצועיות,
אפשר למשוך פועלים בלתי מפלגתיים, מלבד זאת ישתתפו דלגציות של
הבריתות (פוע"צ, ההתאחדות, השה"צ, החלוץ). אינם מתנגדים להתאחדות
במסגרת עולמי (בפולין לא ישתתפו עם ההתאחדות, כי זוהי מפלגה
בורגנית) כי יש לה מפלגת פועלים בארץ. בוועידה הארצית הפולנית
לא ישתתפו, כי הם ילכו יחד רק עם פועלים. הליגה אינה פועלית ולא
ישתתפו בה.

שאלתיו לשם מה יקרא את הפועלים להתארגן בבחירות - ענה:
לשם הגנה על השפה היודית בא"י. הקונגרס לא צריך לדון על הקרנות, -
האם לא ידון על החישובות פועלים? - כן, לבסוף הסכים גם שידון על
הפעולה של ההסתדרות הציונית והסוכנות ופעולתם בארץ (בוקסבום לא
הסכים לדבר: "אנו לא נלך לקונגרס שאה"ע חנצל אותו לשם הגברת
עמדתה בוסתדרות הציונית).

בוקסבום הודיע שהם לא יסכימו להזמנת וונדרוולדה
וגרינבוים - על שאלתי אם זהו חנאי בני גד ובני ראובן, ענה -

שלדעתו הפרטית כן, אך אינו יודע דעת המפלגה. הוא מתנגד לכל אורגניזציה שיצור הקונגרס. נחוץ רק אורגן עולמי שיסדר פעולות בעד הקמאי והבנק וכדומה. הקונגרס צריך להיות דימונסטרציה של פועלים בעד א"י ונגד הבורזואזיה, בפולין לא יהיה שוב אורגן, כי זה לא יוכל להיות אורגן פרוליסרי טהור.

הקונגרס אסור לו לעסוק בעבודה החרבותית של פועלי א"י. הברית שלהם היא בעד אידיש בא"י, ולא יתנו להעמיד השאלה. צריך למנוע שכל שאלה שפה לא תופיע בקונגרס. אמרתי לו שפועלי א"י ידברו בקונגרס כמו שירצו ולא ישאלו איש אם לדבר עברית או לא, הקונגרס כולו ודאי יתנהל בשלש שפות, ושאלו לא נפריד בין הפעולה החרבותית ובין שאר הפעולות. בסוף השיחה השתתף גם פטרוייל. זרובבל מתנגד גם להשתתפות סטודנטים - אך כשלחצתי אותו לקיר לא היה בפיו טענה מדוע.

הוא נוסע בשבוע הבא לארץ לחודש ימים.

ב-5/2 (אחור של 1 1/2 שעה). ישיבה עם הצ.ק. פוע"צ בשאלת האחד. החברים נמנעים מוכוח, אך מציגים שאלות, מה יהיה בפולין ברויצבסקי שואל איך ישפיע האחד על הנוער בגולה הנוחה לשמאל, ועל החנוכה הקבוצית. האם לא ידוע לקבוצה מהאחדות וההתאחדות - יתכן שהיא חבטל. הנוער מתרחק מכנה, השפעתה הולכת וקטנה, ואם תאבד את המפלגה שלה בארץ - לא יהיה לה ערך. אבל השאלה היא מה תהיה הפרוגרמה של המפלגה המאוחדת ביחס לגולה. סיגר הודה שחנוכהנו נשענה בעיקר על הכוחות הדינמיים - אבל יש בקונצפציה דינמית זו סכנה.

הנוער הוא רק שטימונג. אם כי אין למפלגה פוזיציה פרוליטרית - אבל יש לה פתוס סוציאליסטי, אחדות סידורית אינה עדין אחדות רעיונית, בהסתדרות נחשמה כבר האחדות הסידורית של המעמד, והאחדות של המפלגות צריך להיות רעיוני.

בקשתי את רייס, שבא רק באמצע הישיבה, שיספור את טענות הסתנגדים לאחד בארץ. דבריו: האחדות עם הפה"צ הוא רק עם חלק 20-22%. השאלה היא אם אחרי האחדות ילכו הבלתי מפלגתיים עם א"ה. אין בטחון שהמפלגות יתאחדו במאה אחוז. אמנם אין סכנה של מפלגה חדשה. אולם האחדות יקים מחיצה בין המפלגה המאוחדת ובין השמאל, ביחוד השה"צ.

ריטוב דבר נגד אלה שאמרו שפוע"צ בפולין יכולים לדרוש

מא"ה שלא תתאחד. אילו הייתה המפלגה בפולין יכולה לתח לא"ה את האקויוולנט של האחדות - הייתה רשאית להתנגד לאחדות.

פצ'ני התרעם על שבא"י לא מעריכים חשיבות מפלגה פוליטית בגולה בשביל א"י. אין הבדל לדעתו בין פועלים ונוער. הנוער הוא עכשיו פועלי. פעם יצאו מהציונות הבורגנית פועלים - להבא לא ישוב הפרוצסיהזה. אלה יבואו רק מחוכנו. בא"י שוללים את הגלות. הוא חושש שהמפלגה בארץ תהיה נציונליסטית. אין התאמה בחנוכתנו. נחוצה קונסוליציה בברית. יותר מדי נחפזים בענין האחדות. נחוץ יותר

חנוך ואורגניות. (כשהזכיר פצ'ני את השה"צ עשה קנטורוביץ צווישענרוף: וואס רעכנט איר זיך מיט די סמארקאטע פון השה"צ? מיט די אינגלעך וועלין מיר זיך רעכנען?)

ביר טען נגד עצם האחדות בארץ. הפה"צ אינו סוציאליסטי.

גם אם יקבל את הפרוגרמה הסוציאליסטית לא יהיה זה בלב שלם.
במקום שא"ה הקריב קרבנות רעיוניים - מוטב שתחלק את השלטון עם
הכה"צ. אם אה"ע והפה"צ מתאחדים מדוע לא יתאחדו פוע"צ שמאל
וימין. מה יהא לאחר האחד עם האינטרנציונל (טיגר - זאלדאם
זיין די לעצטע זארגן)

ביילומולסקי (מדרור): א"ה היא פרי פוע"צ ולא להיפך.
כל מה שנוצר בארץ זה הודות לפוע"צ. פוע"צ יצרו כל האיריאות שא"ה
הגשימה בארץ. הכוח נמצא פה. פועלי א"י אינם העם העברי והסוציאליזם
היהודי. עליהם להתחשב את דעתנו.

קנטורוביץ סובר שהאחד בארץ הוא הכרחי, והוא יקום.
אם פה יזיק האחד - הרי אין זה מורגש כל כך בארץ, בשעה שהחועל
מורגש שם מאוד. אולם פה נסבול. האחד בפולין הוא בלתי אפשרי
בגלל שתי שאלות: התרבות והעבודה הפוליטית.

דבר עוד גרינפלד, לינקובסקי בעד האחד.

עניתי להם - והפעם כמדומני הבינו לנו והשלימו את
האחד. נתקורר מצפונם. אילו הייתה כל המפלגה מקשיבה לזכות
ומגיעה למתן שהגיעו חברי הצ.ק. - היה נופל כל חשש של מחנגרי האחד.
אחרי דברו עוד הציגו שאלות ע"ד גורל קשרי המפלגה עם המפלגה
המאוחדת והיחסים עם ההתאחדות, אבל הודעתי שאיני מכיר כלל בטיב
ההתאחדות ואין חשובה בפי, והסכס שחתיה לנו ישיבה לאחר שפגש עם
אנשי ההתאחדות.